Arterioscleroşi

Ipertensiunea şi congestia sunt datorite viscozităţii sângelui care poartă cu el o mare cantitate de elemente impure. Arterele cari trebue să fie mlădioase, sunt tot atât de tari ca „ţevile de pipă". Nu este deci de mirare ca turburările cele mai diverse să-şi facă apariţia. Aceste turburări necesită o vizită la medic, însă veţi avea întotdeauna un avantaj de a lua Urodonal, întrucât Maeştri reputaţi au făcut încercarea că Urodonal fluidifică, purifică sângele şi îl scapă de toate deşeurile nesănătoase care îl îngreuiază şi îl otrăveşte; că Urodonal înmlădiază arterele şi dezumflă vinele; că Urodonal uşurează activitatea inimii şi regularizează circulaţia. O linguriţă în fiecare seară în puţină apă.

Cumpărând flaconul triplu se face o economie de 25% asupra preţului a 4 flacoane mici.

URODONAL

îndepărtează bătrâneţea

LA FARMACII ŞI DROGUERII

ESTE UN PRODUS CHATELAIN MARCA DE INCREDERE

ABONAŢII „UNIVERSULUI"

cari vor trimite direct Societăţii „Franco-Române" secţiunea „Universul", Bucureşti, calea Griviţei 23, suma de lei 880 — vor primi:

1) **O POLIŢA NOUA DE ASIGURARE** de 20.000 lei, cu amortizare şi premii în bani şi lozuri ale Loteriei Statului achitată înainte pe 4 luni, participând la tragerile Societăţii din lunile Mai, Iunie Iulie şi August 1941.

2) **UN SFERT DE LOZ AL LOTERIEI STATULUI PENTRU CLASA 5-a — în valoare de lei 1250**, participând la tragerile acestei clase din:

3—4—5, 7—8—9, 13—14—15, 17—18—19, 22—23—24 şi 28 Mai 1941, când se vor trage **21.200 câştiguri** însumând **151 milioane**.

3) **UN CUŢITAŞ** Model „Franco-Română" cu 2 limbi şi tirbuşon

Aceşti abonaţi ai **„Universului"** primesc scutire de rate pe baza abonamentului şi anume: **pentru fiecare abonament anual se eliberează de plată 4 rate lunare a lei 220.—, dela sfârşitul asigurării.** In felul acesta, durata plăţii primelor care pentru această asigurare este de 10 ani, se reduce pentru abonat la 7 ani.

Continuând plata ratelor de asigurare de lei 220.— lunar vor mai primi în dar:

La achitarea ratei a 12-a lunare, UNA CASETA CU 6 CEŞTI şi 6 FARFURIOARE DE KARLSBAD.

SE POATE CERE TRECEREA DELA O ASIGURARE VECHE LA O ASIGURARE NOUA, IN CONDIŢIUNILE SUS ARATATE

Vaccinaţiunile preventive la animale

Ministrul agriculturii comunică:

Boalele molipsitoare la animale pot produce mari pagube crescătorilor.

Astăzi când animalele şi produsele lor sunt destul de bine plătite şi mult căutate, înlăturarea pagubelor pricinuite prin îmbolnăvirea lor se impune.

Prevenirea îmbolnăvirii animalelor de boale molipsitoare se face prin vaccinaţiuni.

Dispoziţiunile legale în vigoare dictează ca în comunele unde bântuie boli molipsitoare animalele să fie vaccinate obligator.

Ca măsură de prevedere vaccinarea trebuie să se facă şi în comunele unde nu au apărut încă boale molipsitoare.

Vaccinaţiunile se execută de medicul veterinar, iar timpul cel mai potrivit pentru aplicarea lor este primăvara, înainte de scoaterea animalelor la păşune.

In acest scop crescătorii şi agricultorii să se adreseze serviciilor veterinare de Stat.

Situaţia aprovizionărilor

cu articole de primă necesitate

Opinia publică românească trebue să fie lămurită în mod permanent şi cât se poate de clar asupra situaţiei aprovizionărilor cu articole de primă necesitate şi în special cu articole alimentare.

După cum s'a arătat de atâtea ori, vremurile sunt relativ grele. Guvernul face toate sforţările pentru a învinge greutăţile ce se nasc zilnic garantând aprovizionarea cu articole alimentare pe întreg cuprinsul ţării. Dar aceste sforţări ale guvernului nu vor putea da rezultatele aşteptate, atâta vreme cât marele public consumator nu-i va sta în ajutor, prin înţelegerea greutăţii timpurilor pe care le trăim. Sunt timpuri anormale, timpuri de război, când fiecare trebue să se mulţumească cu cât este, — şi slavă Domnului este destul pentru acel ce înţelege să trăiască sobru, cumpătat, şi mai ales fără lux şi risipă.

România este o ţară binecuvântată de Dumnezeu, unde toate roadele pământului îndestulează din belşug orice cerinţă. Anul trecut însă, a fost un an rău, cu recolte mediocre, la care se adaugă şi grelele condiţii economice interne şi externe, concentrările şi risipa care s'a făcut anul trecut cu unele alimente.

Dacă nu avem carne sau pâine, grăsimi sau uleiuri şi uneori făină din belşug — aşa cum belşugul este înţeles de unii, — aceasta se datoreşte la patru cauze principale:

1. Recoltele agricole submediocre;
2. Starea anormală provocată de război;
3. Specula din partea unor comercianţi;
4. Stocajurile de alimente din partea unor consumatori.

Dacă, pentru îndreptarea celor dintâi două puncte nu putem face nimic, pentru celelalte două din urmă, guvernul a intervenit şi va mai interveni încă.

Negustorii cari dosesc mărfurile pentru a le vinde pe sub mână, la preţuri de speculă, sunt urmăriţi cu toată asprimea de legiuirile noui ale guvernului şi de controlul sever ce a fost organizat. Dar aceasta nu este suficient. Chiar consumatorii trebue să secundeze Statul în această acţiune de descoperire şi sancţionare a negustorilor speculanţi sau cari dosesc mărfurile. Să nu se lase influenţaţi de unele avantajii de moment care le-ar fi oferite de aceşti negustori necinstiţi, pentru că prin aceasta pe deoparte împiedică acţiunea întreprinsă de guvern iar pe de altă parte lovesc în atâţia alţi consumatori şi în special în marea massă nevoiaşe a ţării. Oriunde s'ar găsi asemenea cazuri, să fie imediat aduse la cunoştinţa organelor de control ale Ministerului Aprovizionării, care va cerceta şi sancţiona imediat şi drastic pe cei vinovaţi.

Dar şi contra consumatorilor care acumulează şi stochează alimente trebuesc luate măsuri. Asemenea oameni trebuesc pedepsiţi cu aplicarea aceloraşi măsuri drastice.

De ce se stochează alimente peste nevoile de moment ale fiecăruia? In ţară există alimente suficiente — evident în proporţie cu actualele condiţiuni, — adică în cantităţile strict necesare. Aceste alimente se colectează, se transportă şi se distribue pe tot cuprinsul ţării, după un anumit plan de aprovizionare, alcătuit pe epoci până la noulle recolte. Fiecare cetăţean primeşte strictul necesar care este asigurat pe tot timpul. Acesta este şi rostul noulor măsuri luate de subsecretariatul de stat al aprovizionărilor, pentru reglementarea aprovizionărilor şi consumaţiunii pentru inscrierea consumatorilor. Atunci pentru ce stocurile de alimente? Răspunsul este simplu: pentru a face greutăţi guvernului şi organelor sale şi pentru a lovi în populaţia nevoiaşă a ţării care se aprovizionează în cadrul planului. Asemenea cazuri nu vor mai putea fi şi nu vor mai fi permise, iar împotriva lor se vor aplica aceleaşi sancţiuni ca şi contra negustorilor speculanţi.

Deci, doi duşmani are ţara noastră, în grelele împrejurări de astăzi: negustorii speculanţi şi consumatorii acaparatori (stocanţi).

Faţă de interesul superior al ţării, ambele categorii vor fi identificate şi sancţionate ca atare.

Cine împiedică sau îngreunează acţiunea atât de energică, înţeleaptă şi sinceră a guvernului, direct supraveghiată de Conducătorul Statului, se face vinovat, — fie el negustor speculant, fie consumator acumulator de alimente — de crimă contra intereselor generale ale ţării şi contra marei masse a populaţiei, în special a acelei nevoiaşe.

Dacă vor încerca să continue pe această cale, se vor lovi de intervenţia promptă şi necruţătoare a oficialităţii.

Frumoasa manifestaţie naţională dela Curtici

Arad, 28

Comuna Curtici a trăit, Duminică, o zi de adevărată sărbătoare creştinească şi românească, datorită intelectualilor şi bravilor ţărani curticieni grupaţi în jurul tinerei dar viguroasei asociaţiei „Piatră de hotar", de sub preşedinţia d-lui dr. Adam Iancu.

De dimineaţă, la biserica ortodoxă, părintele Caius Turicu, împreună cu preoţii Zenobie Brădeanu şi Traian Magoş, din Cirtâci

Părintele consilier Caius Turicu, consilier eparhial, a oficiat un serviciu religios. A predicat credincioşilor despre mărturisirea în Christos şi Duminica lui Toma Necredinciosul, îndemnând sătenii să urmeze calea mântuirii prin credinţă şi biserică.

Răspunsurile religioase au fost date de corul mixt „Doina frontierei", al tinerilor din comună, dirijat de venerabilul preot Iuliu Lorinţiu.

Seara Casa culturală a ţinut o şezătoare culturală, organizată de societatea „Piatra de Hotar".

Din programul bogat şi variat al şezătorii, au remarcat, în deosebi, fanfara „Avram Iancu", a premilitarilor cari fac parte din societate. A urmat corul „Doina frontierei", şi concursul dat, în general de premilitari, de sub comanda d-lui Velea Popescu, directorul şcolii primare.

După ce fanfara a executat imnul „Mihai I," a vorbit d. dr. Zaharia Colceriu, avocat, vice-preşedintele societăţii „Piatră de hotar", arătând rostul acestor manifestaţii populare.

După ce a mai vorbit părintele consilier Caius Turicu, au urmat recitări, bucăţi muzicale şi piesa istorică „Zorile" de Ştefan A. Iosif, pusă în scenă de tânărul Viorel Lorinţiu.

După şezătoare s'a dansat până în zori.

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.

Memento

CALENDAR

VINERI 2 MAI

Ortod.: Ad. Moaşt. Sf. Atanasie
Catol.: Atanasie
Protest.: Sigismund

Improprietărirea ţăranilor de către **Cuza Vodă şi Mihail Kogălniceanu** (1864).

Răs. soarelui 5,09; Ap. soarelui 19.18.

FAPTE ŞI GANDURI DIN ALTE VREMI
2 Mai

1873. **A murit Alexandru Ion Cuza**

Azi se împlinesc 68 de ani de când, departe de ţara românească a închis ochii la Heidelberg, domnitorul Alexandru Ion Cuza.

Cu toate greutăţile şi piedicile care i s'au pus în cale el a realizat fapte mari care au rămas în istorie: Unirea Principatelor, secularizarea averilor mânăstireşti, împroprietărirea ţăranilor, introducerea legislaţiei apusene, începutul de organizare a armatei şi altele.

Corpul neînsufleţit al primului domnitor român dela Unirea Principatelor a fost adus dela Heidelberg şi înmormântat la Rugînoasa la 29 Mai unde era moşia sa. La înmormântare, Mihail Kogălniceanu ţinând un discurs a spus printre altele: „Alexandru Ioan I, ţinea cheea Orientului şi nimic nu se făcea în Orient, nu numai fără ştirea, dar fără voia lui. El era gata aş sacrifica tronul, persoana sa, numai să-şi apere ţara de orice pericol. Şapte ani ne-am odihnit, şapte ani n'a fost umilire!...."

Aşa îi făcea portretul Mihail Kogălniceanu, fostul lui sfetnic.

GEORGE DINCA

RADIO

EMISIUNI IN LIMBA ROMANA ALE POSTURILOR STRAINE DE RADIO

— (Ora românească) —

6,30. DUNAREA (325,4 m.). şi postul pe unde scurte D.X.O. (49.3 m.)
7.40: ROMA (2RO) (19,7 m. — 25,51 m.).
13,15: ROMA (2RO) (19,7 m.— 25,51 m.).
17.30: DUNAREA (325.4 m.).
18.40: ROMA (2RO) (19.7 m.— 25 51 m.).
20 14: BUDAPESTA (549 5 m.).
20,30: DUNAREA (325.4 m.).
20.45: ATENA (499 m. — 42.4 m.).
21,10: GR. II Italian (263.2 m.— 221.1 m.)
21,10: ROMA (2OR) (31.15 m.— 25.4 m.—19.61 m.).
22 20: ROMA (2OR) (31.15 m —25.4 m.—19.61 m.) numai Duminică.
22,30: DUNAREA (325.4 m.).

Nepotrivirile între programele publicate la această rubrică şi emisiunile posturilor noastre de radio se datoresc faptului că schimbările ni se trimit după tipărirea ziarului.

VINERI 2 MAI

RADIO-ROMANIA
1875 m., 160 kHz., 150 Kw.
RADIO-BUCUREŞTI
364,5 m., 823 kHz., 12 Kw.
POSTUL PE UNDE SCURTE
32,4 m., 9260 kHz., 2 Kw.

6.45—8.45: ORA DIMINEŢII: Radio-Jurnal (I); Muzică de dimineaţă (discuri).

12.30: Orchestra de mandoline Iarcoveanu: Cercul mandoliniştilor, marş de E. Petrescu; Pe lacul liniştit-vals de Becher; Polca de Johann Strauss; Mică serenadă românească de Emil Petrescu; Ortemis-vals de E. Petrescu; Ultima iluzie de Hernandez; Dans românesc nr. 5 de Emil Petrescu.

13: Muzică din filme (discuri): Două cântece din „Cântec de dragoste cubană" de Stothart (voce: Lawrence Tibett); Vals din filmul „Patria" de Mackeben şi Tango din „Capriccio" de Melichar.

13.15: Ora oficială. Radio-jurnal (II).

13.30: Muzică de prânz-Orch. LUCEAFARUL: Fidelitas-potpuriu umoristic de John; Potpuriu de Franz Grothe.

13.50: Serviciul de ştiri germane.

14: Continuarea programului orchestrei Luceafărul: Portocale aurii de Hipmann; Polka cu toane de Albert Jost.

14.10: Radio-Jurnal (III).

14.30: Continuarea programului Orch. Luceafărul: Potpuriu de Kronegger; Santa Lucia de Mario; Menuet de Richartz; Lied şi Serenada de Melichar.

15: Radio-Jurnal (IV); Jurnal cultural.

15.15—15.30: Muzică variată (discuri): Potpuriu din „Zâna Păpuşilor" de Bayer; Maria Mari de di Capua şi Torna a Surriento de Curtis (voce: Clemans Andrijenko); Polka de Johann Strauss.

18: ORA MILITARA ROMANO-GERMANA.

19: Mihail Constantinescu, vioIină: Schubert-Kreisler: Moment muzical; Fioci: Allegro; Beethoven; Menuet; Gossec: Gavota; Bocherini: Menuet; Mozart: Menuet.

RADIO-ROMANIA

19.20: Muzică românească (disc.): Sârba lui Jean Sibiceanu şi Hora Olteneească; Iarna grea, muierea rea (voce: Rodica Bujor); Hora verzelor şi Ardeleana ca la sat; Doina voinicului (voce: Mitu Iovită); M'a îmbătrânit supărarea (voce: Ioana Radu); Hora mărţişorului şi Vine lelea pe colnic.

RADIO-BUCUREŞTI

19.20: Jurnalul pentru străinătate în limba jugoslavă.

19.30: Jurnalul pentru străinătate în limba turcă.

19.40: Jurnalul pentru străinătate în limba greacă.

RADIO-ROMANIA RADIO-BUCUREŞTI

19.50: Serviciul de ştiri germane.

20: Radio-Jurnal (V).

20.15: Seară de Operă „FALSTAFF" operă în 3 acte de Verdi (discuri).

DISTRIBUŢIA:

John Falstaff	Giaccomo Rimini
Alice Ford	Pia Tassinari
Nanetta	Ines Alfani Tellini
Quikly	Aurora Buades
Fenton	Robert d'Alessio
Meg Page	Rita Moticone
Fprd	Emilio Ghirardini
Pistol	Salvatore Bacalone
Dr. Caius	Emilio Benturini
Bardolf	Giuseppe Nessi

Corul şi Orchestra Operii Scala dir. de Lorenzo Molajoli.

In pauza I-a (20.45—21): Ion Conea: Ce este Patria.

In pauza II-a (21.40—22) Radio-Jurnal (VI); Sport.

22.40: Muzică de dans (discuri): Paso doble de Schwenn; Slowfox de Wiga şi Vals de Richartz; Fox de Williams şi Fox de Longshaw; Nunta vântului-vals de Hall şi Patineurii-vals de Waldteufel; Nopţi la Blarritz-rumba şi La rumbita de Oréfiche; Când portocalii înfloresc-tango de Redi şi Tango de Plessow; Foxtroturi de Simi şi de Vinci; Valsuri de Doelle şi de Schroeder; Polka de Steuers.

23.30: Jurnalul pentru străinătate în limba germană, italiană, franceză şi engleză.

24—0.30: Muzică variată uşoară (discuri): Fox de Rollini; Trocadero de Curt; Două marşuri-fox de Becce; Sărutări în întuneric de Michele; Fox de Ruggiero şi Tango de d'Anzi; Vals de Carrera şi Tango de Matec; Rumba de Roche.

SAMBATA 3 MAI

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL PE UNDE SCURTE

6.45—8.45: ORA DIMINEŢII: Muzică de dimineaţă (discuri); Radio-Jurnal (I); Concert de fanfară româno-german; Continuarea muzicii de dimineaţă (discuri).

12.30: Muzică naţională. Fanfara Reg. „Mihai Viteazul" condusă de Cpt. Giugariu: Urare-marş de Giugariu P.; Hora de concert pentru saxofon, exec. serg. maj. Sandu D. Dinicu; Amintiri din tinereţe — potpuriu naţional de Luciu Vechi; Vesel popular-marş de Vermon Caretas.

13.15: Radio-Jurnal (II).

13.30: Muzică de prânz. Orchestra Grigoraş Dinicu: Hora boerească de Zaman; Sufleţele, sufleţele de Liliana Delescu: Vino iar în crâng de Vilnow; In luna Mai de Mallo; Cântece naţionale.

13.50: Serviciul de ştiri germane.

14: Continuarea programului orchestrei Gr. Dinicu: Romanţe şi Arii naţionale.

14.10: Radio-Jurnal (III).

14.30: Muzică ardelenească: D-na Lucreţia Nistor-Millea şi Alex. Grozuţă (voce) acomp. de taraful Luţă Ioviţă): 1. D-na Lucreţia Nistor-Millea (voce): Du-te bade şi te culcă; Hora fetelor de Brediceanu; 2. Alex. Grozuţă (voce): De s'ar afla cineva de Todor; Ţi-am adus mândro cercei de Monţia; 3. D-na Lucreţia Nistor-Millea (voce): Toată lumea-i dintr'un neam de Brediceanu; Floricică de pe apă de Brediceanu; 4. Alex. Grozuţă (voce): Trec zilele şi nopţile de Filaret Barbu: De ce m'aţi dus de lângă voi; 5. D-na Lucreţia Nistor-Millea (voce): Mândro de dragostea noastră de Brediceanu; Spune mândro adevărat de Brediceanu.

15: Radio-Jurnal (VI); Sport.

15.15—15.30: Continuarea programului de muzică ardelenească: 6. D-na Lucreţia Nistor-Millea (voce): Plânge-mă mamă cu dor de Juga; Mărie dragă Mărie; 7. Alex. Grozuţă (voce): Bagă Doamne luna'n nor de Brediceanu; Somnu mi-i şi pic de somn; Trimis-a Împăratu-carte de Todor; 8. D-na Lucreţia Nistor-Millea (voce): Cucule cu pană sură; Arde focu'n paie ude.

18: ORA TINERETULUI ŞCOLAR. I. C. Nedelcu:

18.50: Cronica dramatică.

19.05: Muzică ardelenească. Valeriu Vărzaru (saxofon): Colo'n munţii Tebii (Cântecul lui Avram Iancu); Frunzuliţă şi-o alună (Hora lui Mihai Viteazul); Sălăjana (Joc din Sălaj); Bătrâneţe haine grele (Doină); Ardelene din Tohanul Vechiu-Braşov; Haţegană de Valeriu Vărzaru.

RADIO ROMANIA

19.20: Muzică românească (discuri): Rapsodia română nr. 1 de Enescu (orch. simf. Minneapolis, dir. de Eugene Ormandy); Trandafir de pe răzoare de Drăgoi (voce: Emilia Guţianu); Ciobănaşul, aranjat de Simeon Niculescu (voce: Aurel Alexandrescu); Doi a Stăncuţei de Brediceanu (voce: Valentina Creţoiu); Poema română de Enescu.

RADIO BUCUREŞTI

19.20: Jurnalul pentru străinătate în limba jugoslavă.

19.30: Jurnalul pentru străinătate în limba turcă.

19.40: Jurnalul pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA şi RADIO BUCUREŞTI

19.50: Serviciul de ştiri germane.

20: Radio-Jurnal (V).

20.15: Cântece din Ardeal. Corul Radio, condus de prof. L. Croitoru: Drăgoi: a) Trandafir de pe răzoare; b) Toate fetele se uită; c) Dans; Popovici: Iancu la Turda; Gh. Dima: O sărmană frunză; b) Horă; c) Mândruliţă de demult; A. Bena: a) La fântână; b) Badeameu; I. Vidu: a) Negruţa; b) Răsunet din Crişana; I. Mureşanu: Marş.

20.45: Câmpia Libertăţii de Alexandru Hodoş.

21: TEATRU.

21.45: POŞTA RADIO.

22: Radio-Jurnal (VI); Sport.

22.20: Muzică românească din toate ţinuturile ţării (discuri): Invârtita ca'n Banat; Brâuleţul ca'n Muscel; Haţegana şi Selişteanca; Sârbă din Gorj; Invârtita de pe Târnave (voce: Maria Tănase); Doina Ardeleană şi Doina Clujului; Hore gorjeneşti; Sârba din Câmpulung; Brâul ca pe Bistra; Invârtita din Sibiu; Hora din Muscel.

23: Muzică uşoară românească (discuri): Fox şi Valsul florilor de Vilnow (voce: Gică Petrescu); Rămâi cu bine-tango de Jovin şi Sunt ultimele rânduri-tango de Şerbănescu (voce: Lia Crăciunescu); Toată ziua'n ascensor de Vasilache (voce: Al. Bojenescu); Tangoul tristeţii de Sibiceanu (voce: Cristian Vasile); Mă doare nebuna iubire de Daia (voce: Maria Mariano); Tu nu ştii ce mult am plâns de Dendrino (voce: Ion Luican); Din când în când mi-aduc aminte şi Săraca inimioară de Alexe (voce: Viorel Demetriad).

23.30: Jurnalul pentru străinătate în limba germană, italiană, franceză şi engleză.

24—0.30: Muzică românească populară (discuri): Tărăşelul şi Imitaţie de cimpoi; Patru boi suciţi la coarne; Hora de doi, ca la munte şi Sârba dela Merişani; Dete frunza dete iarba şi Mărie, Mărioară (voce: Rodica Bujor); Sârba dela Argeş; Hai ciuciu, ciuciu şi Brâul.

Starea civilă a Capitalei

pe ziua de eri

NASCUŢI 52.

MORŢI: Jean Csogaria de 48 ani; Albui Hahan de 88 ani; Johan Weiss de 84 ani; Niculae Marinescu de 61 ani; Carol Canabie de 59 ani; Beatrice Gămălie de 25 ani; Leana Ioan de 85 ani; Nichită Dubovei de 37 ani; Cornelia Topor de 16 ani; Maria Floarea Zamfirache de 16 ani.

CASATORII: Grigore Adamescu cu Angela Ciobanu; Niculae Florescu cu Demetra Diaconescu; Andrei Ionescu cu Suzana Caşmic; Florea Popescu cu Elena Mitrea; Aurelian Cristache cu Rozalia Toth; Justin Gheorghiu cu Maria Grigore; Ilie Dadârlat cu Paraschiva Predoiu; Mihail Endrea cu Sofia Andreescu; Traian Lucasievici cu Paulina Stătescu, Gheorghe Stoenescu cu Paraschiva Catrinoiu.

ROMÂNI DESPRE CARE NU SE VORBEA

(Urmare din pagina I-a)

din Timoc, aceşti olteni sprinteni şi viteji, au rezistat, şi-au păstrat graiul, portul şi conştiinţa de rasă, am putea spune fără exagerare, „conştiinţa superiorităţii de rasă". Era deajuns o scânteie cât de mică, un prilej cât de puţin prielnic, pentru ca această conştiinţă să se afirme cu toată puterea.

Cităm un fapt petrecut aievea, care să întărească afirmaţia noastră.

In cursul primului război balcanic din 1912, printre trupele sârbeşti care, respingând pe turci, cuceriseră oraşul Bitolia, se găsea şi un batalion din Timoc, batalion în care soldaţii de origină română formau covârşitoarea majoritate.

Plimbându-se pe străzile Bitoliei, aceşti soldaţi, care — bine înţeles — purtau uniforma armatei sârbeşti, au fost izbiţi de auzul unui grai, care semăna aşa de mult cu graiul lor matern. Auzeau vorbindu-se graiul macedo-român de către locuitorii români ai oraşului. Faptul i-a interesat, au intrat în contact cu dânşii, după aceea, cu profesorii şi învăţătorii noştri, dela care cei mai mulţi dintr'înşii aflau atunci pentru prima dată că există cărţi româneşti, cărţi pe care ei le-ar citi şi le-ar înţelege fără nici o greutate. Şi s'a trezit în aceşti fraţi de sânge dorinţa firească de a învăţa alfabetul român şi de a putea citi în limba lor.

Indeplinirea acestei dorinţe a fost oprită încă dela început. Autorităţile militare sârbeşti, alarmate, au trimis repede batalionul din Timoc undeva departe, unde nu se găseau şcoli româneşti şi cărţi în limba română.

Dar în statistica publicată de un scriitor sârb, vedem că multe sate din regiunea dintre Morava şi Timoc sunt trecute ca având o populaţie mixtă — români şi sârbi. Să mi se îngăduie în legătură cu această populaţie mixtă evocarea unei amintiri personale.

In vara anului 1907, într'o călătorie făcută în partea răsăriteană a Serbiei, mă oprisem pentru o zi în orăşelul Kiupria de pe râul Morosa. Se nimerise ca ziua aceea să fie o zi de târg, aşa că oraşul era plin de ţărani veniţi din ţinutul dimprejur. După port, distingeai îndată pe ţăranii români de ţăranii sârbi.

Ţăranii români, mult mai numeroşi, erau îmbrăcaţi ca şi ţăranii din Oltenia. Am intrat în vorbă cu mulţi dintr'înşii, precum am căutat să stau de vorbă şi cu ţărani, care, judecând după portul lor, trebuiau să fie sârbi. Acestora din urmă le-am vorbit deci sârbeşte — bine înţeles, într'o sârbească foarte imperfectă.

Ei însă mi-au răspuns româneşte, vorbind tot aşa de bine ca şi ţăranii de origină română. Am aflat atunci că aceşti ţărani îmbrăcaţi sârbeşte, dar vorbind româneşte fără nicio greşală, erau urmaşii coloniştilor sârbi aşezaţi cândva de guvernele dela Belgrad prin satele româneşti, ca să sârbizeze pe români.

Pe români nu i-au sârbizat. In schimb, s'au românizat ei înşişi. Incă o dovadă de uimitoarea putere de rezistenţă a neamului nostru românesc.

N. BATZARIA

Plaga „paravanelor"

în comerţul din nordul Moldovei

Triste constatări pe marginea legii de românizarea comerţului

Botoşani, 27 Aprilie

Am publicat, nu de mult, în aceste coloane, un mic reportaj cu privire la mişcarea firmelor comerciale din jud. Botoşani şi Baia şi subliniam atunci că, din din 1931, când s'a înfiinţat registrul de comerţ, la Camera de comerţ respectivă, s'au înregistrat un total de 3445 firme comerciale propriu zise şi 151 firme sociale în jud. Baia; 280 de acelaş fel, în jud. Botoşani.

Dar dacă 1940 va rămâne un an nenorocit pentru istoria neamului nostru, el a marcat, totuşi, o etapă nouă pentru viitorul lui: aceea a statului naţional.

Spre acest ideal au râvnit toţi acei cari au alcătuit legile de românizarea tuturor domeniilor, din care elementul etnic pur era înlăturat sistematic de străin sau chiar inexistent.

Şi s'a început cu presa, armata, finanţele, comerţul, etc.

In speţă, comerţul aici în Nordul Moldovei, ca şi bruma de întreprinderi industriale, se aflau — în majoritatea lor — în mâinile evreilor.

Legile de românizare au avut aşa dar, un efect radical, căci până la 31 Decembrie 1940, din registrul Camerei de comerţ, au fost radiate: 824 firme deţinute de evreii cari n'au putut face dovada că fac parte din categoria II-a a cunoscutului decret Gigurtu.

Majoritatea firmelor radiate le-au dat însă comunele rurale din judeţ, aşa zisele târguri ca: Bucecea, Frumuşica, Suliţa, etc. în timp ce, în Botoşani, marile magazine de stofe, alimente, încălţăminte, continuă a fi stăpânite de everi aşa încât, cei câţiva comercianţi români (şi numai alimentari sau restauratori) o duc greu din cauza restricţiilor la aprovizionare şi din cauză că aceştia şi-au deschis întreprinderile fără să aibă capital suficient şi fără să aibă depozite de mărfuri depe atunci când fabricile vindeau şi ele, mărfurile cu mult mai ieftin ca acuma.

O NOUA PLAGA: „PARAVANELE"

Natural, toţi legiuitorii, cari au colaborat la opera atât de necesară a românizării comerţului şi industriilor, au fost — credem — de bună credinţă şi au făcut-o dintr'un înalt sentiment patriotic.

Dar nici ei, nici alţii, n'au putut prevedea o situaţie ale cărei rădăcini se află adânc înfipte în liberalismul de până mai eri, în albia regimurilor de venalitate şi intervenţionism fără scrupule cari au slăbit temelia economică a statului prin admiterea infiltrării străinilor în orice ramură de activitate publică.

Căci, ce înseamnă un „paraan" decât un creştin nenorocit, o „coadă de topor", care, orbit de strălucirea arginţilor lui Iuda, îşi vinde, fără socotinţă, numele său de român, unui oarecare evreu posesor de capital necesar finanţării unei întreprinderi „camuflate".

Adică: românul „stă pe firmă" şi la tejghea, în timp ce adevăratul patron: „Isidor", „Iţic", „Şmil" sau „Isser", stau în umbră şi supraveghează, stau printre clienţi şi spionează sau ispitesc...

Ca să se vadă cât de groteşti şi neruşinate sunt aceste afaceri „pur româneşti", e destul să vă relatăm un fapt absolut autentic:

In ajunul Paştilor evreilor, care era Vineri, înainte de Dumineca Floriilor, am văzut într'un local depe str. V. D. Vasiliu, pe al cărui patron oficial (depe firmă) îl cheamă: *Toader & Etc.* cum înăuntru, alături de tejgheaua primă, la o masă acoperită cu hârtie *albă* (celelalte n'aveau aşternut nimic pe ele, pentru că, poate, în majoritatea lor, clienţii erau creştini!) un ovreiu roşcat vindea vin... „cuşer" adică „vin de Paşti" pentru alţi coreligionari cari „făceau coadă" până în stradă aşteptând să le vină rândul să cumpere vinul „cuşerit" de... rabin şi vândut de firma lui Toader.

Dar nenumărate sunt inconştienţele unor comercianţi români botoşeneni improvizaţi.

Astfel, un local din centru, care până mai eri avea în geam şi pe pereţi în interior, emblema în becuri electrice verzi simbolizând un fragment de gratii de fier, are majoritatea chelnerilor şi muzicanţilor evrei în timp ce românii şi româncile sunt ţinuţi tot ca şi de vechiul patron perciunat al localului, tot numai la bucătărie, la spălat pe jos, closetele, etc.

E mai mult decât tristă şi îngrijorătoare această stare de lucruri, controlabilă de oricine, şi care umple de indignare conştiinţa fiecărui român conştient.

Fiindcă nu vom fi, nu putem fi, niciodată de acord cu acele „cozi de topor" cari pentru un blid de linte, susţin că românii nu sunt capabili să întreprindă orice afacere comercială fără concursul unui... „cap de jidan"!

Nu, hotărît: *nu!*

Credem în virtuţile creatoare ale neamului nostru şi de aceea, acum, mai mult ca oricând, elementul românesc trebue să-şi recapete toate locurile furate, indiferent dacă, prin acest act de dreptate naţională, vor sângera străinii şi vor urla vânduţii şi vânzătorii!

C. R.

Examenul de definitivat al învăţătorilor din Dorohoi

Dorohoi, 28 Aprilie

La examenul de definitivat al învăţătorilor din Dorohoi, au fost admişi la proba scrisă următorii candidaţi:

Cojocariu Vasile, Cuciureanu Elena, Popovici Gh. Emil, Constantin Octav, Ciopec Petru, Arnăutu Eugenia, Dilion Pavel, Dumbravă Vosile, Nedelcu Alex. Caia Eugenia, Maftei Octav, Huţu P. Maria, Hamchievici Eftimie, Grigore Magdalena, Apostol Ioan, Gherasim Teodor, Vicovanu Simion, Molocea Emilia, Tomniuc Leon, Duzinschi Aurelia, Dorohonceanu Maria, Cojocariu Teodora, Oprea Maria, Grosu Vasile, Mihalache Virginia, Cucu Nicolae, Zaharia Maria, Lazăr Gh., Vasilescu Procopie, Dăscălescu Eugenia, Sfichi Maria, Ungureanu Dtru, Sumeţ Petru, Vasdăuţeanu Teodor, Maftei Natalia, Ungureanu Vasile, Maica Vasile, Pricop Zoe, Huşneac Ioan, Huţu Petru Tartacan Elena, Olariu Ioan, Colescu Elena, Stiurcă Gh. Pidvisischi Aurelia, Gherasim Octav, Niculiu Octav, Corolea Elisabeta, Marcovici Gh., Hodoroabă Clara, Lebădă Olga, Piscozub Nistor, Gânju Lucia, Grigore Petru, Prisacariu Grigore, Constantinescu Virginia, Dumitriu Ioan, Cojocariu Teodor, Cimpoeşu Gh. Chitic Constantin, Andone Lucia, Hadărcă Sofia, Briceag Pavel, Duzinschi Neculai.

SITUAŢIA PE TEATRELE DE RĂZBOI

(Urmare din pag. I-a)

Tobruk-ului îşi menţin poziţiile lor, ajutate de vasele de război şi de aviaţie, iar lângă fortul Sollum din Egipt situat la 8 km. de frontiera Libiei şi care a fost ocupat zilele trecute de forţe germano-italiene, sunt concentrate trupe britanice. Eri avioanele germane şi italiene au bombardat portul Tobruk, poziţiile artileriei din apropierea fortului Pilastro şi linia de fortificaţii de la sudul şoselei „Balbia".

Se anunţă că trupe germane ar fi fost transportate pe cale aeriană în apropiere de oazele dela Kufra, din deşertul Libiei, care se găsesc la circa 1000 km. sud de Tobruk-Sollum, în apropiere de frontiera Egiptului. Ce rost are concentrarea trupelor germane în zona Kufra, — admiţând că această ştire corespunde adevărului? Reamintim, că în cursul ofensivei armatei britanice a Nilului, în Cirenaica, detaşamente din această armată au cucerit oazele dela Kufra, apărate de italieni, care serveau de bază de aprovizionare marilor avioane de transport italiene ce aveau destinaţia Abisinia sau Eritreea.

De astă dată germanii din zona Kufra ar încerca să dirijeze un atac asupra Egiptului, în direcţiunea marelui baraj de la Assuan, ca şi împotriva Sudanului de la sud, în direcţia Karthum.

Aceste obiective militare şi economice sunt foarte importante, dar o acţiune ofensivă pentru cucerirea lor reclamă forţe importante.

Regiunea Assuan are o dublă importanţă, strategică şi economică, de oarece comandă cataractele Nilului şi calea acestui fluviu, iar prin giganticul baraj de granit roşu, înalt de 40 m. şi larg de 2 km., care întrerupe cursul Nilului, se regulează debitul apelor şi se asigură recoltele Egiptului.

Assuan mai este şi azi, ca şi în trecut, o bază pentru expediţii militare şi un centru de unde pornesc caravanele spre Sudan. Numai după expediţia victorioasă a corpului expediţionar britanic de sub comanda generalului Herbert Kitchener, în Septembrie 1898, în Sudan, ducele de Connoaught a pus în anul următor, în numele Marei Britanii, piatra fundamentală a giganticului baraj dela Assuan. Cucerirea Sudanului în acord cu Egiptul şi construirea barajului dela Assuan a desăvârşit dominaţia Marei Britanii asupra Nilului, dela cataracte până la Deltă şi Mediterană.

In anul 1899 un acord s'a încheiat între Marea Britanie şi Egipt, pe baza căruia Sudanul a fost organizat într'un condominium anglo-egiptean. Cu toate că nominal Egiptul are drepturi egale cu ale Marei Britanii asupra Sudanului, de fapt Marea Britanie stăpâneşte această ţară, care este separată de Egipt. Cu toate încercările egiptenilor de a-şi menţine drepturile lor străvechi asupra Sudanului, guvernul englez n'a îngăduit regelui Fuad să se intituleze „rege al Egiptului şi al Sudanului", ci numai al Egiptului.

Ca să înlăture teama egiptenilor privitoare la o eventuală scădere a debitului apelor Nilului din cauza extensiunii suprafeţelor irigate din Sudan, englezii au propus să rezerve Egiptului apele Nilului Alb şi Sudanului, apele Nilului Albastru, pentru irigaţiuni. In acest scop s'au construit două mari baraje, — unul la Makar, pe Nilul Albastru şi altul, la Djebel Aulia, pe Nilul Alb.

In apropiere de confluenţa Nilului Albastru cu Nilul Alb este oraşul Kartum. Importanţa strategică şi economică a acestui oraş este justificată prin însăşi poziţia sa.

In legătură cu operaţiile din Africa de Nord se pune în discuţie şi atitudinea Egiptului faţă de pericolul la care poate fi expus, în cazul unui atac dela vest (frontiera Libiei), sau dela estul zonei canalului Suez.

După tratatul încheiat între Marea Britanie şi Egipt, la Londra, în ziua de 26 August 1936, protecţia canalului de Suez este asigurată în comun de forţele britanice şi egiptene, — cele britanice având pentru timp de pace efectivul fixat la maximum 10.000 soldaţi combatanţi şi 400 piloţi, iar în caz de război, sau de pericol de război, guvernul englez are deplină libertate să sporească efectivul trupelor combatante cum va crede necesar. Tratatul acesta expiră în 1968. Atunci va expira — dacă alte evenimente nu vor modifica situaţia — concesiunea acordată Companiei Suezului şi canalul maritim cu toate instalaţiile ce depind de el vor trece în stăpânirea Egiptului.

R. S.

ZIUA DE 1 MAI

Urmare din pagina I-a

legere şi fericită deslegare; încredere în puterea ta de muncă, muncitor neostenit, şi încredere în fabrică şi în uzina cărora tu le dai viaţă, dar prin care trăeşti! Să înţeleagă odată muncitorii, de pretutindeni, că nimic nu se poate clădi fără încredere, că nimic nu se poate izbândi fără ea. Că rosturile vieţii sunt aşa întocmite, ca unii să trăim prin alţii, năzuind la fericirea muncii împlinite, le recunoaşterea şi respectul ei şi să fim mulţumiţi în clipa în care o avem asigurată.

Să nu ceară mai mult vieţii, muncitorul, de cât îi poate da.

Să-şi smulgă din suflet ghimpele invidiei, să nu dorească mai mult de cât are şi, privind către înălţimi, să-şi stăpânească pornirile.

Sunt unele culmi la care se poate ajunge, dar nu prin violenţe şi răsturnări de valori!

Să nu ceară mai mult de cât i se poate da, să nu vrea mai mult decât poate stăpâni!

Şi mai ales să nu uite, că nu i se poate da totul dintr'odată.

In ţările cu un trecut industrial mai vechi decât al nostru, cu sânge şi cu frământări de secole, s'a ajuns la realizările definitive de astăzi.

Noi avem norocul să începem o eră nouă, să pornim dela concepţii noui şi despre drepturile şi despre îndatoririle muncitorilor noştri.

Pretutindeni se recunoaşte muncitorilor dreptul la muncă, la onoare şi la cultură. Nici nu pot năzui la mai mult iar din clipa în care li se recunosc aceste drepturi, foarte curând vor veni şi înfăptuirile.

Li se cere în schimb, pe lângă încrederea de care vorbeam, ceva mai multă cuminţenie de cât au avut până acum...

Să fie ziua de 1 Mai zi de sărbătoare muncitorească, zi de reculegere însă şi zi de curată înfrăţire între oameni.

Să ne duşmănim mai puţin şi să ne iubim mai mult...

VINTILA F. PANTAZOPOL

Pentru crescătorii de cai

Ministerul agriculturii comunică:

Statul s'a îngrijit şi a trimis în toate judeţele ţării armăsari cari să servească la îmbunătăţirea rasei cailor.

Crescătorii de cai sunt sfătuiţi să ducă iepele care sunt în călduri la staţiunile de montă cu armăsarii Statului.

In aceste staţiuni s'au trimis armăsarii cei mai potriviţi pentru regiunea respectivă.

După fătare iepele trebuiesc date la armăsar a 8-a sau cel mai târziu a 9-a zi, când prind mânz foarte uşor. Celelalte iepe să fie duse la armăsar de îndată ce se observă că sunt în călduri.

Iepele trebuesc prezentate la staţiuni cu certificate de montă eliberate de serviciul veterinar de circumscripţie sau judeţ.

Proprietarii sunt rugaţi să asculte şi să execute întocmai instrucţiunile ce li se dau de conducătorii staţiunilor de montă, deoarece prin aceasta îşi fac un bine lor şi servesc în acelaş timp economia şi apărarea naţională.

D-na MARIA FILOTTI

INŞTIINŢARE

Insănătoşindu-se, d-na Maria Filotti îşi reia începând de Sâmbătă seara ora 8.30 marea sa creaţie din excelenta comedie

Eva în vitrină

la TEATRUL DIN SARINDAR

împreună cu: Mişu Fotino, Tantzi Cocea, Ionel Ţăranu, Ec. Niţulescu Sahighian, Mihai Popescu, G. Mărutză, Chr. Duţulescu şi Romald Bulfinsky

Direcţia de scenă Sică Alexandrescu